

STATUT FOR GEOCENTER DANMARK

Kapitel 1

Navn, parter og formål

§ 1

Stk. 1. Centrets navn er Geocenter Danmark (herefter også kaldet Geocentret).

Stk. 2. I Geocenter Danmark deltager følgende parter:

- De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), som er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution under Klima- og Energiministeriet, beliggende Øster Voldgade 10 i København og Lyseng Allé 1 i Århus.
- Københavns Universitet ved Institut for Geografi og Geologi (IGG) og Geologisk Museum (GM), en del af Statens Naturhistoriske Museum (SNM), beliggende Øster Voldgade 10 og 5-7 i København.
- Aarhus Universitet ved Geologisk Institut (GI), beliggende Høegh-Guldbergsgade 2 i Århus.

(herefter samlet kaldet Parterne).

§ 2

Stk. 1. Formålet med Geocenter Danmark er at skabe et nationalt center for geovidenskabelig forskning, uddannelse, rådgivning, innovation og formidling på højt internationalt niveau.

Stk. 2. Geocentret skal styrke samarbejdet mellem Parterne med henblik på at stå stærkere i det internationale forsknings- og uddannelsesmiljø på det geovidenskabelige område gennem etablering af et forpligtende samarbejde med det i stk.1 nævnte, overordnede formål. Geocentrets organisatoriske og fysiske rammer skal fremme dets overordnede formål.

Samarbejdet i Geocentret har endvidere følgende konkrete formål:

- at styrke den geovidskabelige forsknings kvalitet og relevans,
- at styrke og optimere den faglige synergi og koordinering inden for det geovidskabelige område, navnlig mellem grundforskning og anvendelsesorienteret forskning,
- at styrke og udvikle universitetsuddannelserne i geologi og geografi, herunder nye tværgående uddannelser med henblik på at tilgodese produktion af kvalificerede kandidater til forskning, uddannelse, offentlig administration og erhvervsliv,
- at bidrage til synliggørelse af geovidskaberne,
- at styrke den vidensbaserede rådgivning af offentlige myndigheder,
- at sikre let adgang til geovidskabelige data,
- at styrke samarbejde og innovation med det danske og internationale erhvervsliv på områderne energi, mineralske råstoffer, vandressourcer, miljø, klima, fysisk planlægning og bistandsopgaver i 3. verdens lande,
- at sikre, at de samlede ressourcer, både offentlige og private, udnyttes optimalt,
- at tiltrække øgede danske og internationale bevillinger til området, herunder til avanceret forskningsudstyr,
- at øge rekrutteringen af danske og udenlandske studerende til de geovidskabelige uddannelser,
- at tiltrække danske og udenlandske forskere og gæsteforskere til Geocentret,
- at øge Parternes betydning og rolle som attraktive samarbejdspartnere - nationalt og internationalt - både for forskningsverdenen og erhvervslivet, samt
- at bidrage forsknings- og uddannelsesmæssigt til at udvikle råstofsektoren til et bærende erhverv i Grønland og i øvrigt styrke den arktiske forskning.

Kapitel 2

Hjemmelsgrundlag og baggrund

§ 3

Stk. 1. Geocenter Danmark udgør et forpligtende samarbejde mellem de i § 1 nævnte selvstændige Parter. Med denne statut etableres et bindende rammegrundlag for Parternes fremtidige samarbejde i Geocentret.

Stk. 2. Denne statut fastsættes på baggrund af regeringsbeslutning af 4. oktober 2006 om det nye danmarkskort på universitets- og forskningsområdet og inden for rammerne af Lov om De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (lov nr. 536 af 6. juni 2007) og Lov om Universiteter (lov nr. 280 af 21. marts 2006).

Stk. 3. Når der i denne statut henvises til godkendelse eller beslutning i Parternes respektive ledelser, betyder det for så vidt angår GEUS dennes bestyrelse, for så vidt angår IGG, SNM og GI universitetets ledelse.

§ 4

Stk. 1. Geocenter Danmark er historisk set en udvidelse af Geocenter København med Aarhus Universitet. Etableringen af Geocenter København var baseret på en betænkning fra 1995 (betænkning nr. 1308, Forskningsministeriet). Betænkningen indeholdt et forslag til dannelse af et center for geovidenskaber i Øster Voldgade-komplekset i København, omfattende Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse, Geologisk Institut, Geografisk Institut og Geologisk Museum, alle ved Københavns Universitet, samt 1994-2004 Dansk Lithosfærecenter, finansieret af Danmarks Grundforskningsfond.

Stk. 2. I 1996 blev etableret et chefkollegium bestående af repræsentanter for deltagerne. Chefkollegiet påbegyndte planlægningen af etablering af Geocenter København, herunder navnlig projekteringen af ombygningsprojektet for Øster Voldgade 10-komplekset, i samarbejde med Statens Uddannelsesbygninger under Forskningsministeriet. De nødvendige bevillinger til ombygningen blev givet i forbindelse med finanslovene for 1997 og 1999. Ombygningen blev afsluttet i foråret 2002, hvorefter GEUS flyttede ind i Øster Voldgade 10.

Stk. 3. Som del af en gennemgribende reform af universitets- og forskningsområdet besluttede regeringen i oktober 2006 efter et forudgående analysearbejde at reorganisere GEUS med nyt navn og ny bestyrelse og samtidig realisere de ønskede forskningssynergier med universiteterne ved at etablere et formaliseret samarbejde med de geovidskabelige institutter på Københavns Universitet og Aarhus Universitet i Geocenter Danmark. GEUS' status som selvstændig forskningsinstitution blev fastslået ved en ny lov vedtaget den 22. maj 2007. Dannelsen af Geocenter Danmark som en videreudvikling af Geocenter København blev gennemført af regeringen på baggrund af enighed mellem bestyrelserne for GEUS, KU og AU.

Stk. 4. I Århus er en stor del af Geologisk Institut, der i en årrække var placeret på forskellige adresser, samlet i Høegh-Guldbergsgade 2 i Universitetsparken. Desuden etablerede GEUS som led i Kommunalreformen 1. januar 2007 en ny afdeling med særligt ansvar for grundvandskortlægningen, placeret i den tidligere amtsgård sammen med det nye statslige Miljøcenter Århus på Lyseng allé 1 i Højbjerg.

Kapitel 3

Parternes selvstændighed

§ 5

Stk. 1. Nærværende statut ændrer ikke ved Parternes selvstændighed, opgaver, ministerielle ophæng eller respektive hjemmelsgrundlag, jf. §3, stk. 2.

Stk. 2. GEUS bevarer således sin placering som selvstændig og uafhængig forskningsinstitution i Klima- og Energiministeriet og varetager sine opgaver bl.a. vedrørende myndighedsrådgivning med hjemmel i Lov om De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland.

Stk. 3. IGG og SNM med GM bevarer ligeledes deres placering som institutter under Københavns Universitets Naturvidenskabelige Fakultet med de deraf følgende forskningsmæssige, undervisningsmæssige og museale forpligtelser med hjemmel i Lov om universiteter.

Stk. 4. Tilsvarende gælder for GI, som bevarer sin placering som institut under Aarhus Universitets Naturvidenskabelige Fakultet med de deraf følgende forskningsmæssige og undervisningsmæssige forpligtelser med hjemmel i Lov om universiteter.

Kapitel 4

Samarbejdsområder

§ 6

Stk. 1. Geocentrets Parter samarbejder om opgaver af fælles interesse vedr. geovidenskabelig forskning, uddannelse, rådgivning, innovation og formidling med henblik på en optimal udnyttelse af parternes kompetencer, ekspertiser og infrastruktur, både nationalt og internationalt.

Stk. 2. Det faglige spektrum omfatter geovidenskaberne med tilgrænsende fagområder, herunder såvel naturvidenskabelige som socioøkonomiske fagområder, samt samspillet herimellem.

Stk. 3. GEUS er forpligtet til - inden for sine kerneområder og på områder, hvor GEUS har særlig ekspertise - at bidrage til bachelor-, kandidat- og ph.d. uddannelserne på universiteterne. Det nærmere omfang og finansieringen heraf fastsættes i samarbejdsaftaler mellem GEUS og henholdsvis Københavns Universitet og Aarhus Universitet.

Stk. 4. IGG, GI og GM kan efter aftale bidrage med ekspertise ved GEUS' løsning af rådgivningsopgaver for myndigheder og erhvervsliv under forudsætning af overholdelse af fortrolighedsregler i forbindelse hermed.

Stk. 5. Parterne koordinerer deres indsats vedr. synliggørelse af geovidenskaberne og formidling af forskningsresultater gennem blandt andet Parternes fælles og egne populærvidenskabelige publikationer og gennem andre medier.

Kapitel 5

Ledelsen af Geocenter Danmark

§ 7

Stk. 1. Ledelsen af Geocenter Danmark varetages af en centerledelse. Faste medlemmer af centerledelsen er direktøren for GEUS samt institutlederne fra henholdsvis IGG og GI.

Stk.2. Der udpeges en centerleder af og blandt centerledelsen. Centerlederen repræsenterer Geocenter Danmark udadtil og indadtil over for Parterne.

Stk.3. Hvervet som Centerleder går på omgang mellem Parterne for to år ad gangen. Såfremt der er enighed i centerledelsen, kan en centerleders funktionsperiode forlænges en gang.

Stk. 4. Centerledelsen tillægges den kompetence, som Parternes respektive ledelser, jf. §3, stk. 3, er enige om at overføre til centerledelsen. Udvidelse eller indskrænkning af centerledelsens ansvar og opgaver sker således efter beslutning i samtlige Parternes respektive ledelser.

Stk.5. Beslutninger i centerledelsen kan træffes, når der er enighed i centerledelsen om beslutningen, og når denne ligger inden for de beføjelser, som medlemmerne af centerledelsen har fået delegeret af Parternes respektive ledelser. I tilfælde af uenighed om væsentlige spørgsmål, der vedrører opfyldelsen af Geocentrets formål og denne statut, har centerledelsen pligt til at informere Parternes respektive ledelser herom.

Stk. 6. Centerledelsen tilser, at samarbejdet udøves indenfor rammerne af de love og øvrige bestemmelser, som Parterne er omfattet af. Centerledelsen fastsætter selv sin forretningsorden, herunder deltagelse af stedfortrædere og bisiddere.

Stk. 7. En repræsentant fra SNM tilforordnes centerledelsen, hvilket indebærer, at vedkommende har taleret, men ikke beslutningskompetence. Centerledelsen kan ikke indgå bindende aftaler eller træffe bindende afgørelser, som forpligter SNM imod instituttets ønsker.

§ 8

Stk.1. Centerledelsen har til opgave at koordinere og fremme samarbejdet om forskning, uddannelse, formidling og innovation ved

- at drøfte og formulere en fælles forskningsstrategi og langsigtet arbejdsdeling, herunder udvikling af spidskompetencer Parterne imellem,
- at identificere nye perspektivrige satsningsområder vedr. forskningssamarbejdet,
- at fremme fælles forskningsprojekter i bl.a. EU's rammeprogrammer,
- at koordinere udbygningen af nationale laboratorier og instrumentcentre,
- at igangsætte initiativer til et innovativt samarbejde mellem forskning og erhvervsliv,
- at gennemføre en fælles målrettet rekrutteringsindsats med henblik på at tiltrække flere nye studerende,
- at foreslå nye uddannelses tilbud på bachelor- og kandidatniveau og tilstræbe, at relevante kompetencer inden for hele Geocentret inddrages i uddannelserne,
- at drøfte initiativer med Grønlands Hjemmestyre for uddannelse af grønlandske geovidenskabelige bachelorer og kandidater,
- at bidrage til forskeruddannelse på tværs af institutionerne og evt. med eksterne samarbejdspartnere,
- at foretage fælles, systematisk udbud af bachelor- og specialeprojekter på alle tre institutioner,

- at forberede initiativer vedr. internationale kurser på Master niveau,
- at gennemføre fælles formidlingsindsats over for offentligheden, og
- at arbejde for udvikling og udvidelse af samarbejdet med andre geovider skabelige eller andre fagligt relevante institutioner/virksomheder, herunder eventuel etablering af associeringsaftaler, jf. § 13.

Stk. 2. Centerledelsen skal desuden varetage opgaver af mere driftsmæssig karakter, såsom

- at forhandle og indgå bindende og langsigtede aftaler mellem Parterne på forsknings-, undervisnings- og rådgivningsområdet samt med eksterne parter inden for rammerne af Geocentrets formål. Aftaler af principiel og overordnet karakter godkendes af Parternes respektive ledelser,
- at sikre udmøntning, opfølgning og justering af indgåede aftaler,
- at tilrettelægge det konkrete samarbejde omkring de fysiske rammer og økonomiske forhold vedr. fællesfaciliteter, herunder drift af laboratorier, instrumentfællesskab bibliotek mv, samt at udstikke retningslinier for den daglige koordination af driften af Geocentret,
- at fastlægge opgaver og ressourcer for centerledelsens sekretariatsbetjening, jfr. § 9,
- at udarbejde strategiske mål for udmøntning af konkrete fællesprojekter og prioritere projekterne inden for de for Geocentret til rådighed værende bevillinger, samt
- at sikre afrapportering og ekstern formidling af aktiviteter og resultater gennemført og opnået i Geocenter regi.

Kapitel 6

Sekretariatsbetjening

§ 9

Stk. 1. Parterne stiller sekretariatsbistand til rådighed for centerledelsen efter nærmere aftale Parterne imellem. Sekretariatets opgaver og udgifter til dets drift fastlægges af centerledelsen, og det daglige arbejde varetages af centerlederen.

Stk. 2. Sekretariatet koordinerer administrationen mellem Parterne i forbindelse med bevillingstildeling, bevillingskontrol, bevillingsanvendelse samt regnskabsaflægelse.

Stk. 2. En medarbejder, som udfører sekretariatsbistand for centerledelsen, bevarer - uanset fysisk placering - ansættelsesforholdet til den institution, som medarbejderen kommer fra, og er således omfattet af de til enhver tid gældende regler og aftaler for personalet på den pågældende institution.

Kapitel 7

Økonomi

§ 10

Stk. 1. Udgifter til sekretariatsbetjeningen afholdes af Parterne med 1/3 til GEUS, 1/3 til Københavns Universitet og 1/3 til Aarhus Universitet, på baggrund af registreret tidsforbrug og dokumenterede udgifter.

Stk. 2. Midler, der tilføres Geocentrets Parter til finansiering af fællesaktiviteter i Geocentret, administreres af de respektive bevillingshavere efter nærmere aftale i centerledelsen. Den overordnede disponering af sådanne midler aftales i centerledelsen inden for de givne bevillingsforudsætninger.

Kapitel 8

Parternes optræden og ansvar udadtil

§ 11

Stk. 1. Geocenter Danmark har sit eget logo og præsentationsmateriale. Det skal af præsentationsmaterialet klart fremgå, at Geocentret består af selvstændige parter. Beslutning om udformningen og brugen heraf træffes af centerledelsen.

Stk. 2. Parterne anfører på relevant materiale at de indgår i Geocenter Danmark.

Stk. 3. Geocentret har eget brevpapir, hvoraf det fremgår, hvem der indgår i Geocentret. Benyttelsen af brevpapiret er begrænset til centerledelsens medlemmer, eller andre af centerledelsen skriftligt bemyndigede personer.

Stk. 4. Geocentret har en selvstændig hjemmeside med links til de enkelte deltagers hjemmesider. Centerledelsen er ansvarlig for at sikre en løbende opdatering af hjemmesiden.

§ 12

Stk. 1. Geocenter Danmark er ikke en selvstændig juridisk enhed. Der kan ikke indgås bindende aftaler med eksterne parter i Geocentrets navn. Ingen af Geocentrets Parter kan selvstændigt ved aftale eller på anden måde forpligte de øvrige Parter i Geocentret, med mindre der foreligger udtrykkeligt samtykke hertil fra de øvrige Parter. Aftaler med eksterne parter, der skal forpligte alle Geocentrets Parter, kan alene indgås af samtlige Parter i fællesskab.

Kapitel 9

Associerede deltagere i Geocentret

§ 13

Stk. 1. Geocenter Danmark kan have associerede deltagere. Deltagerne skal være institutioner/virksomheder af faglig relevans for Geocenter-samarbejdet.

Stk. 2. Associering til Geocentret sker ved indgåelse af en associeringsaftale mellem den associerede deltager og Geocentrets Parter. Associeringsaftalen skal indeholde bestemmelser om i hvilket omfang den associerede deltager omfattes af Geocentrets formål og opgaver, aftalens løbetid, Parternes rettigheder og pligter samt de øvrige bestemmelser i denne statut.

Stk. 3. Geocentrets beslutning om indgåelse og opsigelse af associeringsaftaler træffes ved enighed i centerledelsen og godkendelse af samtlige Parters respektive ledelser. Centerledelsen træffer endelig beslutning om (eventuelle ændringer af og) forlængelse af indgåede associeringsaftaler.

Stk. 4. Centerledelsen kan beslutte, at en ledelsesrepræsentant hos en associeret deltager kan tilforordnes centerledelsen med taleret, men uden stemmeret.

Stk. 5. Ved indgåelse af associeringsaftaler skal der træffes aftale om de økonomiske forhold mellem Geocentrets Parter og den associerede deltager.

Stk. 6. Centerledelsen kan til deres respektive ledelser foreslå fysisk tilknytning til Geocentret af institutioner og virksomheder af faglig relevans for Geocentret.

Kapitel 10

Ikrafttræden, godkendelse og ændringer af statuten

§ 14

Stk. 1. Denne statut træder i kraft 1. juni 2008.

Stk. 2. Denne statut er vedtaget af Parternes respektive bestyrelser og for GEUS vedkommende tiltrådt af Klima- og Energiministeriet og for Københavns Universitets og Aarhus Universitets vedkommende af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

Stk. 3. Forslag til ændringer af statuten fremsættes af centerledelsen og skal godkendes af Parternes respektive ledelser.

Stk. 4. Optagelse af nye parter i Geocentret behandles som en statutændring.

Stk. 5. Såfremt en af Parterne ønsker at udtræde af Geocenter-samarbejdet, skal dette meddeles de øvrige Parter med et skriftligt varsel på 6 måneder. En Parts beslutning om udtræden træffes af den pågældende Parts øverste ledelse og skal godkendes af

ressortministerierne. Apparatur, inventar eller andre samfinansierede anskaffelser forbliver i Geocentret uden kompensation til den udtrædende part.

Stk. 6. En evt. nedlæggelse af Geocenter Danmark forelægges regeringen gennem GEUS' og universiteternes ressortministerier.

Stk. 7. Med vedtagelsen af denne statut ophører Geocenter København, og Statut for Geocenter København bortfalder med virkning fra 31. maj 2008.

Underskrifter:

GEUS' bestyrelse
Dato

Bestyrelsesformand Per Buch Andreasen

Klima- og Energiministeriet
Dato

Departementschef Thomas Egebo

Københavns Universitet
Dato *21. juni 2008*

Bestyrelsesformand Bodil Nyboe Andersen

Aarhus Universitet
Dato

Bestyrelsesformand Jens Bigum

Ministeriet for Videnskab,
Teknologi og Udvikling

Departementschef Uffe Toudal Pedersen

